

België rapporteert voor de eerste keer over haar inzet en vooruitgang met Agenda 2030 van de Verenigde Naties.

Op 25 september 2015 nam de algemene vergadering van de Verenigde Naties met haar 193 lidstaten de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling unaniem aan. In deze agenda zitten onder andere de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen met 169 subdoelstellingen vervat. Deze doelstellingen, of kortweg SDGs, kunnen in 5 domeinen worden ingedeeld: People, Planet, Prosperity, Peace and Partnerships, ook de 5Ps genoemd. De doelstellingen benadrukken een noodzakelijke transitie teneinde de wereld tegen 2030 op een duurzame koers te brengen. De 17 doelstellingen staan niet op zich maar zijn onderling met elkaar gelinkt. Er moet op alle domeinen vooruitgang moeten worden gemaakt om in een echte duurzame samenleving en wereld te leven. Anders dan haar voorganger, de Millenniumdoelstellingen die gericht waren op de landen in ontwikkeling, zijn de SDGs universeel. De doelstellingen moeten gehaald worden door elk land, zowel de ontwikkelde als de landen in ontwikkeling. Vanzelfsprekend is er wel een verschillende of gedifferentieerde verantwoordelijkheid. De internationale Agenda verbindt dus ook België, zowel in haar intern als in haar buitenlands beleid. Agenda 2030 trad in voege op 1 januari 2016 en loopt tot eind 2030. Op een termijn van 15 jaar dienen de vaak ambitieuze doelstellingen te worden gerealiseerd en moet de wereld een heel stuk duurzamer zijn geworden.

Alle lidstaten van de Verenigde Naties worden geacht op regelmatige tijdstippen verslag uit te brengen over de manier waarop het land de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling implementeert en vooruitgang boekt in het bereiken van de doelstellingen. De rapportering gebeurt op een vrijwillige manier en vindt op mondiaal vlak plaats binnen het High Level Political Forum (HLPF) on Sustainable Development dat jaarlijks in het hoofdkwartier van de Verenigde Naties te New York wordt georganiseerd. In 2016 presenteerden 22 landen hun Nationaal Vrijwillig Verslag, in 2017 zullen dit er reeds 44 zijn. En ook België heeft op 18 juli haar eerste rapport gepresenteert.

Het opmaken van dit eerste rapport was een klein huzarenstukje. Heel wat overheden dienden hiervoor samen te werken. Ook, dienden, gelet op de omvang van Agenda 2030, binnen een zelfde beleidsniveau heel wat verschillende administraties met elkaar in dialoog gaan. Dit alles op hele korte periode, waarbij ook nog een inbreng van het maatschappelijk middenveld werd voorzien.

Om dit te verwezenlijken werden in de verschillende deelstaten en de federale overheid werkgroepen opgestart teneinde de manier in kaart te brengen hoe elk beleidsdomein bijdraagt aan Agenda 2030. Dit zowel voor het interne als voor het externe beleid, wat afzonderlijke coördinatiemechanismen noodzaakte. Wat het federale interne beleid betrof gebeurde de coördinatie in het kader van de Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling. Het vervolgens coördineren van de verschillende interne beleidsinitiatieven van de federale overheid en de deelstaten gebeurde dan weer in het kader van de Interministeriële Conferentie voor Duurzame Ontwikkeling. De globale politieke coördinatie lag in handen van een ad-hoc overleg tussen beleidscellen van de federale regering en de deelstaatregeringen die werd voorgezeten door de beleidscel van de Eerste Minister. Het uiteindelijk uitschrijven van het rapport gebeurde door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Aan het verslag werden vervolgens ook een aantal indicatoren toegevoegd, opgesteld door het Interfederaal Instituut voor de Statistiek, een relatief nieuwe samenwerking tussen de verschillende statistische diensten van het federaal niveau en de deelstaten. Tenslotte werd het verslag ook voorgelegd aan het maatschappelijk middenveld via de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling die samen met haar regionale partneradviesraden een advies formuleerden.

De belangrijkste boodschap die België naar voor heeft geschoven op 18 juli bij de voorstelling van het Belgisch rapport benadrukt de lange traditie die België heeft op vlak van duurzame ontwikkeling en de manier waarop dit institutioneel wordt georganiseerd en verankert. Dit geeft België een goeie startpositie, hoewel het noodzakelijk zal zijn om het politiek beleid, het institutioneel functioneren en het inzetten van mensen verder aan te passen en te versnellen. Ook de noodzaak aan meer coherentie wordt benadrukt.

Het proces tot het opstellen van het verslag heeft aanleiding gegeven tot een nieuwe impuls voor samenwerking op vlak van duurzame ontwikkeling tussen overheden onderling en met de stakeholders.

België benadrukt dat het zich verbonden heeft alle SDGs, als één geheel, te implementeren waarbij toonaangevende principes als 'niemand achterlaten', 'een op rechten gebaseerde aanpak' en het 'mainstreamen van gender' een rode draad zijn.

In het verslag geven we aan dat alle 17 doelstellingen en een groot deel van de 169 subdoelen worden opgenomen in het bestaande beleid, acties en initiatieven in België. Het Belgische verslag illustreert dit met een selectie van zulke acties en inspanningen, maar identificeert ook gebieden waar bijkomende inspanningen zullen moeten worden geleverd. De stakeholders die via de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling werden geconsulteerd geven aan dat die bijkomende inspanningen zich vooral bevinden op het gebied van levenslang leren, water- en luchtkwaliteit, energie-intensiteit en hernieuwbare energie, de uitstoot van broeikasgassen, het aantal mensen met risico op armoede en ook op het mobiliseren van de noodzakelijk middelen voor implementatie.

Het uitvoeren van Agenda 2030 en de SDGs in België is aldus een werk in uitvoering. Het eerste Belgische Nationaal Vrijwillig Rapport is in de eerste plaats het in kaart brengen van initiatieven en

Next event on Tuesday 27 November 2018

acties, een 'stocktacking exercise'. Het is een eerste stap, een benchmark voor verdere actie en toekomstige vooruitgangsverslaggeving. Het is een belangrijk initiatief in het kader van het afleggen van rekenschap (accountability) naar de Belgische bevolking en de parlementen.

Dieter Vander Beke

Directeur a.i. Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling

Het volledig Belgische Nationaal Vrijwillig Rapport alsook het advies van de stakeholders kan worden teruggevonden op de Belgische referentie-website www.sdgs.be.

Op de specifieke webpagina van de Verenigde Naties kunnen, naast het Belgische, ook alle andere rapporten van de andere landen die dit (en vorig jaar) deelnemen aan het proces worden teruggevonden (<https://sustainabledevelopment.un.org/hlpf>).